

РЕШЕНИЕ

№ 1985

гр. София, 25.03.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 25.02.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ива Кечева

ЧЛЕНОВЕ: Златка Илиева

Мария Владимирова

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Ива Цанова, като разгледа дело номер **12106** по описа за **2021** година докладвано от съдия Мария Владимирова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - чл. 228 от АПК, във вр. чл. 14, ал. 3, пр. последно от ЗСПЗЗ.

Образувано е по касационна жалба на Я. А. Л., подадена чрез адв. П., срещу решение № 20195799 от 08.10.2021 г. на Софийски районен съд, Първо гражданско отделение, 166, постановено по гр. дело № 53029/2020 г.

В жалбата са въведени основания за неправилност на съдебното решение, поради постановяването му в нарушение на материалния закон. Според касатора след като съдът приема, че процесният имот не подлежи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ, а по реда на ЗВСВНОИ по ЗУТ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС, при който компетентен е кметът на СО, то решението за отказ за възстановяване на имота се явява нищожно, като постановено от орган без материална компетентност за това. Сезираният орган е следвало по компетентност да изпрати административната преписка, а не да се произнася по същество. На следващо място се твърди, че след като се е произнесъл по съществото на спора е следвало да обсъди възраженията свързани с нарушения на процедурата по отчуждаването на имота и искането за прилагане на §1 от ЗОСОИ. По тези съображения касаторът моли за отмяна на решението на СРС и прогласяване на нищожност на Решението на ОСЗ, като издадено при липсата на материална компетентност на административния орган, като бъде върната преписката на компетентния административен орган. В случай, че бъде

констатирано настъпило отчуждително действие и бъде прието, че постановеното решение на ОСЗ е изричен отказ, то моли да бъдат разгледани предпоставките за приложението на §1 от ЗОСОИ и в случай, че бъде установена основателността ѝ, то да бъде констатирано настъпилото възстановяване на собствеността на имота по силата на закона.

Ответникът – ОБЩИНСКА СЛУЖБА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ „ИЗТОЧНА“, в писмен отговор и в с.з. чрез адв. Й., оспорва касационната жалба и моли същата да бъде оставена без уважение, като неоснователна и недоказана. Моли да се потвърди решението на СРС, като правилно и законосъобразно. Прави възражение и за адвокатския хонорар.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен съд – София - град, Шестнадесети касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена в срока по чл. 211, ал.1 АПК и от надлежна страна. Разгледана по същество е основателна.

С оспореното пред настоящата инстанция решение СРС е отхвърлил жалбата на Я. Л. против Решение № 228 от 01.10.2020 г. на ОСЗ „Източна“, с което е отказано да признае правото на собственост на наследниците на Ц. И. П. в съществуващи (възстановими) стари реални граници на ливада от 1,500 дка, четвърта категория, находяща се в землището на С. в местността Крайното, бивш поземлен имот пл. № 5283 по кадастрален план на м. „Напоително поле“ – 1939 г., к.л. 435, заявен с пореден № 2 от Заявление вх. №9400228/12.02.1992 г. на Поземлена комисия, [община].

За да постанови този резултат, Софийски районен съд е установил от фактическа страна, че Ал. В. П., в качеството си на наследник на Цв. И. П., е подал Заявление вх. №228 /12.02.1992 г. пред Поземлена комисия, [община] за възстановяване на собствеността на седем имота, описани като земеделски земи, като под т. 2 е описана ливада с площ 1,500 дка в м. „Крайното“. Проведена е процедура по чл. 11, ал. 4 ППЗСПЗЗ, като въз основа на влязла в сила Заповед № РСЛ -18-РД09-270/03.08.2018 г. на СО - район „С.“ е издадено Удостоверение от СО, Район „С.“ от 16.12.2019 г. по чл. 13, ал. 4 и ал. 5 от ППЗСПЗЗ, в което е посочено, че за имот – ливада, находящ се в землището на [населено място], м. „Крайното“ с площ по документи 1500 кв.м., отразен с пл. № 5283 в кадастралния план на м. „Напоително поле“, изработен през 1939 г. в кад. лист № 435 с графична площ 1869 кв.м. е определена свободна от застрояване част 1471 кв.м. и застроена част 398 кв.м.

Въз основа събраните по делото писмени доказателства и приетото без оспорване заключение на СТЕ, СРС е приел, че оспореното решение е издадено от компетентен орган, в установената форма, при спазване на административнопроизводствените правила, в съответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона.

Приел е за неоснователно възражението на жалбоподаателя за липса на идентичност между заявления за възстановяване имот и имота, за който е налице произнасяне от ОСЗ. В тази връзка съдът се е позовал на заявеното от вещото лице, че номерата на кварталите се изписват с червени арабски цифри, вписани в червено кръгче като е по действащата към настоящия момент Наредба № 5 от 10 май 1999 г. за

структурата на записа в цифров вид на кадастралните планове и карти, регулационните планове и плановете на почвените категории и по отменените нормативни разпоредби. Предвид изложеното и въз основа на събраните по делото доказателства съдът е приел за установено, че към момента на отчуждаването на процесния имот с пл. номер 13 в кв. 56, същият е бил отреден за ж.п. нужди по кадастрален, регулационен и застроителен план на м. С., одобрен със Заповед № 6048 от 20.12.1950 г.

По тези съображения съдът е обосновал извод, че претендираният за възстановяване имот към момента на отчуждаването му не е бил земеделска земя по смисъла на чл. 2 ЗСПЗЗ, не попада в предметния обхват на ЗСПЗЗ и не подлежи на възстановяване по съответния ред, а по реда на ЗВСВНОИ по ЗУТ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС.

Решението е валидно, допустимо, но неправилно. Настоящият касационен състав намира за основателно възражението в жалбата, че след като съдът е приел, че процесният имот не подлежи на възстановяване по реда на ЗСПЗЗ, а по реда на ЗВСВНОИ по ЗУТ, ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС, при който компетентен е кметът на СО, то процесното решение за отказ за възстановяване на имота се явява нищожно, като постановено от орган без материална компетентност за това.

За да бъде възстановена собствеността върху процесния недвижим имот в полза на наследниците на бившия собственик, следва да се бъде доказано осъществяването на всички предпоставки по ЗСПЗЗ за настъпване на реституцията, а именно: че Цв. П. е била собственик на спорната земеделска земя към момента на обобществяването, самият факт на обобществяването като основание да се претендира възстановяване на собствеността по ЗСПЗЗ, както и липсата на някоя от предвидените в ЗСПЗЗ пречки за реституиране на бившите земеделски земи по чл. 10, ал. 7 ЗСПЗЗ и чл. 10б ЗСПЗЗ. Съгласно разпоредбата на чл. 14, ал. 1, т. 1 ЗСПЗЗ, общинската служба по земеделие /ОСЗ/ се произнася с решение за възстановяване на правото на собственост върху земи в съществуващи или възстановими на терена стари реални граници, в което се описват размерът, категорията на имота, неговото местоположение и ограниченията на собствеността с посочване на основанията за това, към което се прилага скица на имота.

Решението на ОСЗ може да бъде нищожно или унищожено при наличие на някой от посочените в чл. 146 АПК, пет порока на административните актове, един от които е материална некомпетентност на административния орган.

Въз основа на приетите доказателства СРС е установил по категоричен начин, че към момента на отчуждаването процесният имот с пл. номер 13 в кв. 56 е бил отреден за ж.п. нужди по кадастрален, регулационен и застроителен план на м. С., одобрен със Заповед № 6048 от 20.12.1950 г. Правилен е и изводът на решаващия състав, обусловен от това обстоятелство, което не е спорно между страните по делото, че посоченият имот към момента на отчуждаването му не е бил земеделска земя, поради което не попада в предметния обхват на ЗСПЗЗ. При тези фактически и правни установявания обаче съдът е следвало да извърши преценка доколко в компетентността на ОСЗ – „Източна” е било да се произнесе по същество по реституционното производство по реда на ЗСПЗЗ по отношение на процесния имот, съответно дали друг административен орган, по реда на друг реституционен закон, не е дължал произнасяне след сезирането му.

Касационният състав приема, че след като заявлението за реституция, подадено от наследодателя на касатора, подлежи на разглеждане по реда на ЗВСВНОИ по ЗУТ,

ЗПИНМ, ЗБНМ, ЗДИ и ЗС при провеждане на предвидената в чл. 4 от този закон административна процедура, то решението на ОСЗ – „Източна”, поради липса на материална компетентност за произнасяне на административния орган, се явява нищожно. В тази насока са и съображенията на ответника (в производството пред СРС), изложени в писмени бележки от 22.07.2021 г., в които се навеждат доводи за липса на компетентност на ОСЗ – „Източна” да се произнесе по искането за възстановяване на собствеността върху процесния имот и необходимостта същото да бъде изпратено на компетентните органи, нещо което не е сторено от административния орган, който при липса на компетентност се е произнесъл по същество.

По гореизложените съображения касационната жалба се явява основателна, а решението като неправилно следва да бъде отменено. Вместо него следва да бъде постановено друго, с което да бъде прогласена нищожността на Решение № от 01.10.2020 г. на ОСЗ „Източна“, а преписката следва да бъде изпратена на компетентния орган - Кмета на Столична община за произнасяне по Заявление вх. №228 /12.02.1992 г., подадено от А. В. П., в качеството си на наследник на Ц. И. П., пред Поземлена комисия, [община] за възстановяване на собствеността в съществуващи (възстановими) стари реални граници на ливада от 1,500 дка /описана в т. 2 от заявлението/, четвърта категория, находяща се в землището на С. в местността Крайното, бивш поземлен имот пл. № 5283 по кадастрален план на м. „Напоително поле” – 1939 г., к.л. 435 .

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, Административен съд – София град, XVI касационен състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ решение № 20195799 от 08.10.2021 г. на Софийски районен съд, Първо гражданско отделение, 166, постановено по гр. дело № 53029/2020 г. и вместо него постановява:

ОБЯВЯВА ЗА НИЩОЖНО решение № 228 от 01.10.2020 г. на ОСЗ „Източна”, с което е отказано да се признае правото на собственост на наследниците на Ц. И. П. в съществуващи (възстановими) стари реални граници на ливада от 1,500 дка, четвърта категория, находяща се в землището на С. в местността „Крайното“, бивш поземлен имот пл. № 5283 по кадастрален план на м. „Напоително поле” – 1939 г., к.л. 435, заявен с пореден № 2 от Заявление вх. №9400228/12.02.1992 г. на Поземлена комисия, [община].

ИЗПРАЩА на Кмета на Столична община административната преписка по заявление вх. №9400228/12.02.1992 г., подадено от А. В. П., в качеството му на наследник на Ц. И. П., за възстановяване правото на собственост в съществуващи (възстановими) стари реални граници на ливада от 1,500 дка, четвърта категория, находяща се в землището на С. в м. „Крайното“, бивш поземлен имот пл. № 5283 по кадастрален план на м. „Напоително поле” – 1939 г., к.л. 435, заявен с пореден № 2 от Заявление вх. №9400228/12.02.1992 г., за произнасяне съобразно дадените в решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.